

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Dinamitmerénylet.

Menyörgésszerű hatalmas robbanás rázta meg e hó 24-ikén délelőtt Debrecen. A város közepén, a kir. törvényszék épületével szemben az iparkamara harmemeletes épületének azon osztálya, melyben Miklóssy Istvánnak, a hajdubölgői újgörög katolikus egyházmegye püspökének lakása van, felrobbant és a robbanás Jaczkovics Mihály vikáriust, Slepkovszky János dr. püspöki titkát darabokra szakgatta, Csatt Sándor dr. ügyvédet halálra roncsoolta és többeket életveszélyesen megsebesített. Az épület egy részét is szétrombolt. A robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a szemközti levő bírósági épületben foglalatostkodó bírák, ügyvédek s más egyének közül az odaverődött épületroncsalékok többeket megsebesítettek.

A vizsgálat kiderítette, hogy a püspök vasárnap nagykarolyi Kovács Anna aláírással, magyar nyelven írott levelet kapott Csernoviczból, melyben jelzi a levélíró, hogy közelebről a szegények számára 100 korona adományt, a püspök személyes használatára pedig egy leopárdbőrt és a templom számára aranyozott ezüst gyertyatartót fog küldeni. A levélben jelzett csomag a f. hó 23-án a délelőtti postával meg is érkezett s a küldeményt tartalmazó ládát a püspök helyetese és titkára bontották fel. Bontás közben a csomagban elhelyezett pokolgép el-

képzeltetlen erővel és a város legtávolabbi részében is kétségbeejtő dörrenéssel felrobbant.

A püspök, Miklóssy István, kinek nevére szolgált a postaküldemény, lakosztályának távolabbi részében volt s ez a véletlen mentette meg a neki szánt biztos haláltól.

A vizsgálat a legnagyobb erélyvel folyik. Mi lesz az eredmény, az még a jövő titka, de hogy itt nem magánbosszuról, hanem politikai merényletről, politikai gyilkosságról van szó, az már most megállapítható. Sokan a most itélkezés alatt álló máramaros-szigeti hazaárulási ruthén pörrel hozzák kapcsolatba és valamiképen az egész ruthén mozgalmat, ezt a brutális bombamerényletet is orosz forrásra vezetik vissza. Mások meg a Tisza István által az oláh nemzetiségekkel folytatott megegyezés meghiusultával hozzák kombinációba és egyenesen az oláhok részéről kiésvelt ördögi merényletnek tartják. Bár melyik nézet fog is igazolást találni a vizsgálat eredményében, — már most megállapíthatjuk, hogy ez a bomba a román megegyezésre nagyon kedvezőtlen hatással szolgált s az engedmények megadásától még azokat is visszariasztja, akik — bárha az oláhok követeléseit jogos alapon állóknak el nem ismerik is — politikai indokokból némi kedvezmények megadását a jó békekesség kedvéért elnézték volna.

Az összes, ugy kormánypárti, mint

ellenzéki fővárosi lapok a gróf Tisza István miniszterelnök által kezdeményezett paktumtárgyalásoknak célra nem vezetőségét állapítják meg és a nemzetiségekkel szemben erélyesebb elbánás szükségét hangsúlyoztatják. Egyik nagyon elterjedt napilapunk így ír ez ügyről:

Mexikóban sem dolgoznak ilyen vadállati eszközökkel, mint azok a bomlott agyu merénylők, akik párduecbörbe csomagolt ekrazit-bombát küldtek Csernoviczból Debrecenbe, hogy elpusztítsák vele az újgörög katolikus püspököt. Három halottja és tizennyolc súlyos sebesültje van eddig a bombamerényletnek; Debrecen, az egész megye, az egész ország egy izgalomban fordul a rendkívüli esemény felé és a külföld is mepdöbbsent csodálkozással básméskodik el azon a világraszóló attrakción, amit sajnos; már megint Magyarország produkált.

A három halott és a tizennyolc sebesült mellé egész nyugodtan oda lehet még számítani halottnak a nemzetiségi békét, sebesültnek a románokkal való minden megegyezés lehetőségét és menthetetlennek Tisza paktumos politikáját, amelyik nem várható, el se képzelhető lehetőségeknek nyit perspektívát ebben a szerencsétlen országban. E percben még egészen bizonyosat tudni nem lehet, amikor ezeket a sorokat írjuk, a gaztett gonosz bűnöse még nincs a hatóságok kezeiben. Annyi azonban már is kétségtelen, hogy az ekrazit-bomba nem annyira a püspök sze-

A harang.

A kis Latne-Fleuri-i plébánia harangja igen öreg volt és bizony öreg ember volt már a plébános is.

A harang annyira berozsdásodott, hogy hangja egy vénasszony köhögéséhez hasonlított, amibe belefájult az ember füle és a mezőn dolgozó parasztokat mélabussá tette.

A plébános, Corentin abbé ellenben hetvenöt éves kora dacára még elég jó erőben volt. Kerek gyermekarca ráncos volt ugyan, de fiatalos pir borította s fejét fehér fűrtök övezték s azt lehetett volna hinni, hogy olyan fejkötőt visel, mint a falubeli asszonyok. Hívei jólelkűsége és nagy jótekonysága miatt végtelenül tisztelték.

Amikor közeledett a nap, amelyen Corentin ötvenéves papi jubileumát ünnepelte volna, nyája elhatározta, hogy ez emléknapot egy értékes ajándékkal fogják még szebbé tenni.

Az egyházközség három előljárója titokban végigjárta a falu valamennyi házát és mikor vagy száz tallért összegyűjtöttek, elvitték a plébánoshoz s megkérték, hogy menjen a városba és válasszon ki ott maga egy új harangot.

— Gyermekeim — szót Corentin abbé — drága gyermekeim . . . bizonyára a jó Isten maga az . . . hogy úgy mondjam . . . aki ezen az uton . . .

És a megindultágtól nem tudott tovább

beszélni. Csak halk hangon mormogta maga elé: „Nunc dimitte Servuum tuum, Domine secundum verbum tuum in pace.“

Másnap reggel Corentin abbé elindult, hogy megvásárolja a harangot.

Két mértföldnyi utat kellett gyalogszerrel megtennie, hogy Rozy-les Roses a dilizsánszra szálljon s aztán bevigye a jó öreg Pont l'Archevéque-be, a kerület fővárosába.

Remek idő volt. Az utazás alatt fákat, fűveket, madarakat, egyszóval mindent beara-nyozott a tündöklő nap sugaraival.

Ez az öreg pap, akinek már fülebe esengett a megvásárlandó harang hangja, vidáman haladt utján s teremtőjét dicsérte, mint hajdanában Szent Franciskus vándorlásai között.

Mikor már közelébe ért Rozy-les Rosenok, egy vándorkomédiás kocsija tűnt szemébe. Néhány lépésnyire a kocsitól egy vén gebe feküdt a hátán, kifeszült, merev lábakkal, vörösre hasított bőrrel és megtört szemekkel.

Tarka rongyokba öltözött öreg ember és öreg asszony ült az állat mellett és együtt siratták a hü, vén ló halálát.

Egy tizenötéves leány guggolt az országút szélén, aki mikor meglátta az abbét, így kiáltott hozzá:

— Könyörüljön meg rajtunk, tisztelendő ur, az Isten szerelmére, könyörüljön meg rajtunk!

Hangja durvasága dacára édes volt és kérése csaknem úgy hangozott, mint egy dal. A gyermekleány bőre meleg, vérvörös tónusu volt és csak egy piros szoknyájából és piszkos ing-

ből állt egész ruházata. De nagy szemei úgy ragyogtak, mint fekete csillagok és ajkai friss cseresnyére hasonlítottak. Barna karjaira kék virágok voltak tetoválva, fényes rézkarika tartotta össze fekete haját, mely sovány arcát beárnyalta. Az abbé lépteit megláttotta és egy-két sous-s pénzdarabot vett ki erszényéből. Mikor azonban tekintete találkozott a gyermekével, megállt és megkérdezte, hogy tulajdonképpen mi a kívánsága.

— Fivérem a tömlőben van — magyarázta a kicsike — mert azt mondják, hogy egy tyukot lopott. Ő kereste meg a kenyerünket és most már két napja, hogy semmit sem ettünk.

Az abbé visszatette a két sous-s pénzdarabot erszényébe és egy ezüstpénzt szedett ki belőle.

Én zsonglirózni tudok — folytatta a leány — az anyám pedig kártyából jósol. De nem akarják többé megengedni, hogy kunsztjainkat városokban, vagy faluhelyen mutogassuk, mert nagyon lerongyolódtunk! És most azonfelül még a lovunk is megdöglött!

Hát nem tudtok a vidéken munkát keresni? — kérdezte az abbé.

Az emberek félnek tőlünk és kövekkel dobálnak! Meg aztán schasem tanultuk meg, hogyan kell dolgozni, csak a kunsztjainkat tudjuk mutogatni! Hej, ha volna megint lovunk és egy kis pénzünk, hogy ruhaneműt vásárolhatnánk, mindjárt más sorsunk volna! . . . De így nem váránk más, mint a halál!

mélye ellen volt adresszáva, mint inkább hidegen kiszámított, a vakmerő bűnösök elrettentő következettségével véghezvitt nemzetiségi, minden valószínűség szerint oláh merénylet a magyarság ellen, rémes erejű demonstráció az ártatlan hajdudorogi görögkatholikus püspökség ellen, amelyik nem agresszív, nem tüntető, vagy fejlődést jelentő intézménye a magyarságnak, csak egészen halvány, egészen jelentéktelen jelensége akar lenni a magyar szupremáciának, melyet még a bomba előtt veszedelembé sodort maga Tisza István gróf az ő pusztítóan engedékeny paktumjavaslatában. Legnagyobb valószínűséggel az oláhság felelete volt ez a magyarságnak. Azok az oláhok küldtek pokolgépet Debrecenbe, akik az ő kulturális fölényükkel telesírták Európát, akik műveletlen hordának akarták feketíteni a magyarokat.

Az igazságszolgáltatás dolga, hogy a nihilista eszközökkel dolgozó gonosztevéket kézrekerítse és példásan megbüntesse szörnyű cselekedetért, tömeggyilkolásért. Azonban dolga lesz a nemzetnek is. Az lesz a dolga, hogy most már a tétovák, a bizonytalanok is meglássák, hogy állnak a dolgok. A negyvenyolc borzalmait ujtották föl kisebb keretek között, modernebb eszközökkel — a románok. Az a feneketlen gyűlölet tört ki belőlük, amely soha el nem alszik, legkevésbé akkor, ha oktan engedményekkel, Bécsből diktált öngyilkos koncesszókkal szítjuk. A románok nemcsak a debreceni rezidenciát akarták felrobbantani, ők egész Magyarországot szét akarják dobnni. Ők mindig és mindenütt ekrazittal dolgoznak. Hát ebben Magyarország segítségükre nem lehet és ha valaki erre a munkára mégis vállalkoznék, söpörje el a nemzet haragja, nem is haragja, hanem önfentartási ösztönének utolsó erőfeszítése.

Művészek nyugdíja.

A magyar művészi kultúra és a jó magyar hirnév érdekében írjuk e sorokat. Nemzeti presztizsünket elsősorban művészeink lendítik előre. Azok, kik nemzetük nagyságán munkálkodva, megfelekeznek magukról s míg másoknak annyi gyönyörűséget szereznek: önmaguknak a polgári megélhetést s a nagy elfáradáskor a pihenést sem tudják biztosítani.

Egy nemzet kulturnívójának egyedüli kritériuma, hogy művészeit a vászon és márvány lángeszeit mennyire tudja megbecsülni. Egy nemzetnek alig lehet nagyobb szégyene, mintha művészei nyomorognak. S a magyar társadalomnak valóban oka lehet egy kis lelkifurdalásra, mert a magyar művész világtípusa a művelt proletárnak.

Érdekes, magasztos a művész hivatása, de szomorú. Zsold nélkül emberfeletti véráldozattal szolgálják a kultúrát s vesztegélő sorsukat az állam nem hajlandó kiközzenteni a kátyuból.

A társadalomnak kell tehát enyhíteni a művészyomort.

És most erre itt az alkalom.

A „Nemzeti Szalon”, — melynek Andrassy Gyula gróf az elnöke — engedélyt kapott arra, hogy a „Művészi Segély — Nyugdíjalap” javára sorsjátékot rendezzen. A munkálatok már folynak Molnár Viktor nyug. államtitkár védnöksége alatt s napról-napra közeledik a huzás ideje: 1914. március hó 5-ike.

A Nemzeti Szalon igazgatósága most arra kéri a nagyközönséget, hogy aki a címére küldött három darab sorsjegyet nem tartja meg, értékesítse azt ismerősei körében. És ha még ezt sem hajlandó megtenni: nyomban küldje azt vissza a Nemzeti Szalon sorsjátékirodájába. Mert minden visszatartott s ki nem

fizetett sorsjegy egy koronával károsítja meg a leghumánusabb alapot.

A Nemzeti Szalon ajándékban is részesíti azokat, akik a magyar művészek érdekében fáradoznak. Mindenki, aki ötven darab sorsjegyet elad: egy eredeti festményt kap a Nemzeti Szalon kiállításából, Ezen célból egy levelezőlapon is elég a központi irodához fordulni.

Mindnyájunknak van egy kedvenc művésze s mindnyájunknak szereztek már gyönyörűséget a szín, vonal és plasztika zsenijei. Ajándékozzuk hát meg őket egy kis jó szívet, fáradsággal. Ők, akik szívük minden melegét, lelkük minden lángolását nekünk adják: megérdemlik hogy egyszer mi is tegyünk értük valamit.

Nagy reform a telefontól.

A modern életnek, mily nélkülözhetetlen szervévé vált a távbeszélő, azt minden szónál fényesebben igazolja az a hatalmas fejlődés, amely a telefont a világ legrejtettebb zugaiba is eljutatta. Ez a nagyarányú fejlődés természetesen magával vonja a kezelés új módozatainak szükségét s első feltétele a telefon lehető legolcsóbbá tétele.

A magyar telefont az ezt az európai reformját már régen tervbe vették s évek óta folynak a tanulmányok, hogy mi módon lehetne a telefont igazi rendeltetésének legmegfelelőbbé tenni, mikép lehetne a forgalmat a felesleges terhektől megszabadítani s mégis minenkinek hozzáférhetővé tenni a nagyszerű találmány áldását.

A nagyszabású reform-tervek előkészítése annyira előrehaladt, hogy már 1913. januárra tervezték a telefon új rendjének és tarifájának életbeléptetését, de mert a magyar posta Amerikában tanulmányokat

Az abbé visszaosztatta az ezüstpénzt részvényébe és így szólt:

— Szeretted a jó Istent?

— Szeretném, ha megsegítené bennünket — válaszolt a gyermek.

Az abbé megtapogatta övét, melyben egy zsákokában pihent hiveinek száz tallérja.

A kis koldusleány mohó pillantást vetett cigányszemeivel a papra.

— Szófogadó vagy-e? — kérdezede a pap.

— Szófogadó? — ismételte a kicsike legnagyobb csodálattal, mivel nem értette meg tisztán a kérdést.

— Mondd hát utánam: Istenem, szeretlek.

A gyermek könnybelábadt szemekkel dacosan hallgatott. Az abbé levetette derekáról övét és kioldotta a pénzzel telt zsákokát.

A cigányleány majomszerű fürgeséggel ragadta meg a zsákokat és így kiálolt fel:

— Abbé ur szeretlek.

Aztán a két öreghez iramodott, akik még mozdulatlanul ültek és sűrűn hullatták könnyeiket az öreg ló teteme felett.

Az abbé pedig folytatatta útját Rozy-les-Roses felé és folyton arra a borzasztó nyomorra gondolt, amibe az Uristen jónak látta, hogy némely teremtményét döntse. Könnyörgött hozzá, hogy vonuljon be a kis csavargó lány szívébe, aki szemmel láthatóan mit sem tud a szent vallásról és valószínűleg a keresztes szentségében sem részesült. Az öreg embernek ekkor hirtelen eszébe jutott, hogy most már fölösleges Pont l' Archenéque-be mennie, miután úgy sincs már több pénz a zsebében, hogy megvegye az új harangot.

És lassabban lépdegélt. Csak nehezen tudta megérteni, hogyan ragadhata el magát annyira, hogy egy ismeretlen koldusleánynak, egy vándorkomédiásnak ilyen nagy összeget ajándékozzon,

ami azonfelül nem is volt kizárólagos tulajdona.

Hirtelen megfordult és sietős léptekkel iparkodott a vándorkomédiásokat utólrni. De mi sem volt már ott, ahol még az előbb tanýáztak, látható, csak egy ütött-kopott talyiga és a döglött ló.

Felhők kezdtek gyülemleni az égen, a fákat heves szélrohámok rázogatták, egy-egy villámsugár is megvillant az égbolton. Lassan eső kezdett a földre hullni.

— Már megjött abbé ur? — kérdezte Skolasztika, az öreg cseléd. — Hát nem is tetszett Pont l' Archenéque-ben lenni?

Az abbé valami kifogást keresett.

— Elkéstem Rozy-les-Roses-ban a postakocsit — válaszolta. — Majd máskor megyek . . . De te, ne szólj senkinek sem, hogy már hazajöttem!

Másnap reggel az abbé nem is misézett. Bezárkózott szobájába s még kertjébe sem mert lépni.

A rákövetkező nap azonban Clos-Mossu-be hívták egy haldoklóhoz, hogy adja fel az utolsó kenetet.

— Az abbé ur még nem jött vissza — szólt a cseléd.

— Skolasztika téved, itt vagyok — mondá az abbé.

Mikor visszatért Clos-Mossu-ból, egyik legkedvesebb hívével találkozott össze az utcán.

— Kellemes utazása volt-e a tisztelendő urnak?

Az abbé most már másodszor hazudott:

— Kitűnő barátom, kitűnő.

— És a harang? Mi van a haranggal?

Az abbé erősen elhatározta, hogy egy új hazugságot fog kieszalni. Egygyel több vagy kevesebb, az már úgy sem számít.

— Az nagyszerű, barátom, nagyszerű! Az ember azt hinné, hogy szinezüstből van. És milyen tiszta a hangja. Alig hogy az ember megérinti, el kezd szólni és szól, szól, alig akar megállani.

— És mikor fogjuk meglátni?

— Nemsokára fiam, nemsokára. De előbb még bele kell vésni a keresztszülők nevét és néhány szent mondást! . . . És bizony ez még jó ideig el fog tartani!

— Skolasztika — szólt az abbé, amikor szobájába fordult — Skolasztika, mit gondolsz, ha eladnók a karosszéket, az órát meg a szekrényt, kapnánk-e értük száz tallért?

— Még annyit se, amiből egy egész kanalat lehetne vásárolni. Tisztesség szólván, tisztelendő ur, az egész butorzat nem ér meg négy sous-t.

— Skolasztika — kezdte el újra az abbé — mátlól fogva nem eszem többé húst! Nem bírja már a gyomrom!

— Tisztelendő ur — válaszolt az öreg cseléd — itt valami nincs rendjén. Tisztelendő urat szoritja a cipő valahol . . . még pedig amióta Pont l' Archenéque-be utazott! Mi történt önnel akkor?

A hű cseléd oly helyesen ostromolta kérdéseivel, hogy az abbé végre is elhatározta, hogy mindent el fog neki mondani.

— Hm! — szólt Skolasztika, ezen éppen nem csodálkozom. Jó szíve megint gonosz tréfát üzött a tisztelendő urral. De hidegvér! Majd csak elhuzom a dolgot addig, míg tisztelendő urnak sikerülnie fog száz tallért előteremteni.

Az abbé szemet hunyt mindezekhez, de napról-napra szerencsétlennek érezte magát, mert saját hazugságain kívül most már Skolasztika hazudozásaiért is felelősséget kellett

végző szakemberei csak most készültek el véglegesen terveikkel, úgy értesülünk, hogy már csak pár hónap választ el bennünket a telefon nagy reformjától.

A reformok szerint először is megszüntetik a mai telefon-díjszabást, még pedig az egész ország területén Budapest és Ujpest kivételével miniszteri rendelettel, a fővárosban pedig törvényhozásilag. Az új telefon-tarifa szerint a csomagpostához hasonlóan az országot hat távolsági zónára osztják s e zónák szerint új telefon-díjszabást léptetnek életbe.

A helyi tarifát úgy állapítják meg, hogy két kilométernyi körzeten belül beszélgetésekre bárki évi 60 koronáért bérelhet egy telefonállomást s az új előfizetők egy negyedévi előfizetési díjat előre tartoznak fizetni, a helyi beszélgetés tehát lényegesen olcsóbbá válik, de ezzel szemben megszüntetik a törvényhatósági bérletet s minden távolsági beszélgetés a zónák szerint díjköteles.

A legalacsonyabb zónában egy 3 perces beszélgetés díja vidékre 20 fillér. Helyben az évi 60 koronáért bérelt állomásokról két kilométer körzeten belül minden beszélgetés díjtalan. Kolozsváron a posta-palota lesz a díjazási központ s körzete két kilométerre terjed ki. Az interurbán beszélgetésekért eddig követelt telefon-biztosítékot teljesen törlik s a postakincstár az interurbán beszélgetések díját hitelez előfizetőinek. Ezek a díjak zónánként emelkednek, de a legnagyobb távolságban sem haladják túl hárompercenként a két koronát.

A posta ezzel az ujjtással azt akarja elérni, hogy a vármegyei hálózatok túlterhelését megszüntesse, ami eddig a legnagyobb mizériáknak okozója volt. Ugyanis az olcsó vármegyei beszélgetések következtében a törvényhatósági vonalak állandóan foglaltak. A legjelentéktelenebb beszélgetésekre használják fel, ami a leg-

vállalnia, amihez ha a sikkasztás bűnét is hozzászámította, ez jó hosszú bünlajstromot tett ki. Csaknem belepusztult lelki furdalásaiba, napról-napra fogyott és az öreg ember egykoron rózsás és gömbölyű arcát halálos sápadtság lepte el.

A jubileum napja, amelyen az új harang beszentelésének is meg kellett volna történnie, már rég elmúlt. Mindenféle hírek keringtek a faluban. A zugolódókból nemsokára egész párt támadt a szegény abbé ellen. Ha végigment most az utcán, alig köszönt neki valaki, sőt sokszor a háta mögött is morogtak.

A szegény jámbor ember a szemrehányások s lelkiismereti furdalások sulya alatt csaknem összeroskadt. Egy nap, mikor hosszú ideig imádkozásban talált vigaszt, elhatározta, hogy titkát felfedi és bűnét nyilvánosan fogja hívei előtt beismerni.

A következő vasárnap a szószékre lépett és így kezdte szavait:

— Drága testvéreim, drága barátaim, drága gyermekeim! Egy vallomást kell tennem!

Ebben a pillanatban a templom csöndjét csodálatos tiszta harangszó törte meg, mely valami kéjes érzéssel hatotta át a hívők szívét. Minden fej felemelkedett és izgalmas suttagás szállt padról-padra.

— Az új harang, az új harang!

Csoda történt volna? Avagy talán Skolasztika elmondta volna a két amerikai urhölgynek az abbé baját s ezek szerezték az öreg papnak ezt a pompás meglepetést? . . . Azt hiszem, az utóbbi feltevés valószínűbb, mint az első s a hívek sohasem tudták meg, mit akart mondani a plébános ezen az emlékezetes vasárnapon.

Jules Lemaitre.

nagyobb munka- és idővesztést jelent a telefon kezelésében.

Napirenden van a mai rendszer mellett, hogy a szomszédba telefonálnak csak azért, hogy jóreggelt kívánjanak, vagy hogy megkérdezzék, hogy van a kis baba. Ilyenkor a két állomás között négy vonal dolgozik s ezek a beszélgetések a legnagyobb torlódást okozzák. Ha tehát minden vidéki beszélgetés díjköteles lesz, az ok nélküli beszélgetések elmaradnak, ettől pedig a szakemberek a vonalak tehermentesítését várják s így jobban kielégíthetik a közönség igényeit gyors és pontos kapcsolással.

Két lényeges újítás tehát a helyi beszélgetések tarifájának, vagyis a telefon évi bérletének tetemes leszállítása s a zónánként emelkedő vidéki tarifa.

Nevezetes újítások még: az éjjeli előfizetés életbeléptetése kedvezményes tarifával, mert éjjel a vonalak kevésbé foglaltak. Igen érdekes és praktikus „a társas előfizetési rendszer”. Például egy házlakói együtt bérelhetnek évi 60 koronáért egy telefonszámot lakásonként külön állomással s ezek az előfizetők egy közös vonalon, de a saját külön telefonjukról beszélhetnek. Ennek természetesen az a hátránya, hogy a közös előfizetők egymás beszélgetéseit kihallgathatják, de különböző foglalkozási körü emberek igen olcsó telefonhoz juthatnak. Lesznek időszakos állomások s egy-egy telefon bizonyos hónapokra is bérelhető. Lényeges és nagy jelentőségű újítás az automata, vagy zseb-telefon életbeléptetése.

Ez az elmés, új találmány egy miniatúr, zsebben hordható telefonkészülék, mely 400 beszélgetésre alkalmas és a posta 400 koronáért árusítja. A zsebtelefonon, ha a konnektorokba kapcsolják, bárholon bárhová lehet beszélni. Ezzel a konnektor rendszerrel az előfizetők lakásuk bármely szobájából is beszélhetnek.

Hat korona külön díj ellenében a telefon állomás éjjelre kikapcsolható a forgalomból. — Egy négykoronáért bérelhető dugasz-készülék alkalmazásával vidékre a megfelelő díjtétel ellenében a posta hivatalos óráin túl is kap kapcsolást az előfizető. A kereskedelemügyi miniszteriumban most e reformok ügyében állandó ankéntek folynak s a szakemberek óriási fejlődés lehetőségét várják az új rendszertől, amelyet előreláthatólag még ez évben életbe léptethetnek.

Közyülés a városnál.

Hétfőn délután közyülés volt a városnál.

Az elnöki széket Donogány János polgármester foglalta el.

A képviselőtestületi tagok közül Farkas Ödön, Szabó István, Révész Arthur, Szaplóczay Sándor, Brüll Samu, Kattrá Endre, Goldglancz Mór, Weinberger Jakab, Tankó Károly voltak jelen.

Simán, minden vita nélkül nyertek elintézték a tárgysorozatba felvett ügyek.

Minden megjegyzés nélkül tudomásulvette a közyülés, hogy a január 18-án megtartott vizsgálat szerint a városi pénztár teljesen rendben van. Még készpénzt is találtak 16,000 koronát, a mai viszonyok között szinte szokatlan mennyiségű kincset rejtettek magukban a Wertheim-szekrények.

Donogány János polgármester nem elégedett meg azzal, hogy a városi pénztár pillanatnyi állapotáról szerezzen tájékozódást: a vá-

ros általános vagyoni helyzetét is pontosan kívánja megállapíttatni s e célból egy általános vagyoneleltár készítését kezdette meg. Előterjesztést tett a közyülésnek, hogy a város vagyoneleltárának összeállítására, a szükséges becslések megejtésére bizottságot alakítson. A képviselőtestület a bizottságban való részvételre Simonnek Gotthárd kir. erdőmérnököt, a szilágysomlyói erdőgondnokság vezetőjét és Páll Sándort, a szilágysomlyói m. kir. földmiviskola igazgatóját kéri fel, — a maga részéről pedig Farkas Ödönt és dr. V. Szabó Lajost küldötte ki.

Tudomásulvette a közyülés, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága jóváhagyta a város 1914. évi költségvetését.

Jóváhagyta ezután azt az egyezséget, melyet a fogyasztási adó kezelése felett a kiküldött bizottság Weinberger Jakabbal az 1913. évre nézve megkötött. Az egyezés szerint a fogyasztási adó kezelését Weinberger Jakab látta el, aki március 1-től december 31-ig terjedő időre 17,600 koronát volt köteles a város pénztárába befizetni, tekintet nélkül arra, hogy a beszédett adó mennyisége ezt az összeget felülhaladta, vagy el nem érte, — január és február hónapokra pedig a tényleg befolyt adót tartozott beszállítani. Ezenkívül a várost illette a fogyasztási adókezelő saját fogyasztása után járó összeg is.

Hubert Jenő halálával a legelő-felügyelőbizottságban megüresedett tagsági helyre a közyülés dr. V. Szabó Lajost választotta be.

Dr. Ajtai Endre vm. tb. főorvosnak a városi tisztiorvos helyettesítéséért 200 korona tiszteletdíjját megszavazott.

Donogány János polgármesternek a vízjogi törvény 149. szakasza értelmében felhatalmazást adott, hogy árvízveszedelmek idején a közérvel és a védelmi eszközökkel teljes hatalommal rendelkezék.

A rendőrkapitány előterjesztésére elhatározta, hogy a rendőrség őrszobáját telefonnal látja el.

A tűzoltótestület tagjai 2—2 méter tűzifát kértek. A közyülés megtagadta a kérelem teljesítését, mert az új tűzrendészeti szabályrendelet szerint a tűzoltótestület a közel jövőben teljesen új szervezetet nyer, s a szolgálatmegváltás s egyéb címeken beszerzett illetékek révén anyagi ügyei is rendezve lesznek.

Tankó Károly és társai a Mikszáth Kálmán-utca külső részének kikövezését kérték. Az állandó választmány — fedezet hiányában — a kérelem elutasítását javasolta. A közyülésen Szabó István, a kérelmezők nevében Tankó Károly az utcarész járhatlan állapotára hivatkozással a kérelem teljesítése mellett emelték fel szavukat. Donogány János polgármester azonban megnyugtatta őket, hogy a Kraszna szilágysomlyói részének szabályozása a közel jövőben a megvalósulás státusába jut, — s ennek megtörténtével az utca teljes rendbehozatala is lehetségessé válik. Addig is a rendelkezésére álló eszközökkel gondoskodik az utca járhatóvá tételéről. A közyülés erre levette a napirendről a kérést.

Tudomásulvette a közyülés, hogy a György Emőd-féle telken levő épületek anyagát 1329 korona 50 fillérért értékesítették. A befolyandó vételárat a közyülés az „épületek jókarbantartására” felvett s jelenleg kiapadófélben levő költségvetési tétel javára rendelte fordítani.

A közyülés további folyamán pótdátörlesztés s egyéb unalmas apró ügyeket örölte le gyors egymásutánban az önkormányzathoz címzett, időnként kerepelő malomban.

A SZILÁGYOSOMLYÓ politikai lap

XXXII-ik évfolyam

előfizetési ára:

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Felkérjük olvasóinkat, hogy előfizetési hátralékaikat kiegyenlíteni és az előfizetést az 1914-ik évre is megújítani sziveskedjenek, hogy kötelességeinknek mi is eleget tehesünk.**

— **Kinevezés.** Perjessy Mihály dr. kuriai bírót, a zilahi kir. törvényszék elnökét a vallás- és közoktatásügyi miniszter a zilahi áll. el. iskolai tanítóképző intézet igazgatótanácsának tagjává nevezte ki.

— **Uj lelkész.** A tasnádi református egyház presbiteriuma a Bartha Dezső nyugalomba vonulásával megüresedett lelkészi állásra ifj. Bereczky József szatmári segédlelkészt hívta meg.

— **Doktoravatás.** Kaizler Dezsőt, Kaizler Sándornak, Szilágysomlyó vármegye árvaszéki elnökének a fiát, február 21-én a budapesti egyetemen az összes gyógytudományok doktorává avatták.

— **Kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király megelégedését fejezte ki Papp Dezső és Bentz Emil honvédfőhadnagyoknak és Kollár Aurél hadnagynak, kik a zilahi árvíz alkalmával több ember életét saját életük kockáztatásával megmentették. Ugyanezért Mihutz Elek őrmesternek a koronás ezüst érdemkeresztet, Petroán Oktávián volt egyéves önkéntes, tartalékos őrmesternek és Friedman Mihály tartalékos őrvezetőnek az ezüst érdemkeresztet adományozta. A honvédelmi miniszter okirattal megdicsérte az árvíz alkalmával tanusított bátor és elszánt közreműködésükért: Vajda Miklós és Gróf Endre főhadnagyokat, Hohenberg Jakab dr. ezredorvost, Mikle Gábor nyilvántartó őrmestert, Berki Dániel és Nemes László őrmestereket, Bartha András szakaszvezetőt, Jäger Sámuel tizedes, címzetes szakaszvezetőt, Solyos Sándor tizedest, Mátye Traján, Salamon Mendel, Drágos László, Jónás Ignác, Holczmann Márton és Kálnoki Mihály őrvezetőket, valamint Varga Márton, Kiss A. J. Ferenc, Komlósi Miklós és Lung Mihály honvédeket.

— **Március 15-én, a vértelen forradalom emlékűnnepén a szilágysomlyói „Daloakör“ hazafias ünnepi estélyt tart a városi színházban.**

— **A pénztári tisztii állásra, mely ellen a képviselőtestület kézzel-lábbal tiltakozott, de hiába, kiírta az alispán a pályázatot. Az állásra eddig két pályázó jelentkezett: Kállay János, a pénztári hivatal díjnoka és Szabó Elek okl. jegyző, aki jelenleg a szilágysomlyói főszolgabírói hivatalnál van alkalmazásban.**

— **Uj doktor.** A kolozsvári tudományegyetemen Seres Károly orvostanhallgatót, Seres Samu zilahi könyvkereskedőnek, a „Szilágyság“ kiadójának fiát doktorrá avatták a múlt szombaton.

— **Marossy Aranka, a szilágysomlyói polg. lányiskola h. igazgatója szombaton Velencéről, a velencei művészetről, Velence építészeti, festészeti és szobrászati műkincseiről az Apolló villamos színház vetített képeivel illusztrált felolvasást tartott. Tartalmas, s vonzó előadása felolvasását nagy figyelemmel hallgatta s végén sűrű tetszésnyilvánításokkal honorálta a közönség.**

— **Az izr. szegényeket gyámolító egyesület, mely Herskovits Lajos elnöklété alatt 1897. óta eredményes, jótékony munkásságot**

folytat, most tette közzé 1913. évi számadását. Eszerint az egyesületnek jelenleg 6789 K. 08 fillér vagyona van. Szegények segélyezésére a múlt évben 1256 kor. 30 fillért fordítottak.

— **Ismertető előadások az uj polg. perrendtartásról.** A zilahi kitályi törvényszék elnöke, dr. Perjessy Mihály kuriai bíró ez uton is közhírré teszi, hogy a kir. törvényszék teljes tanácsulása az ügyvédek és ügyvédjelöltek bevonásával, a polgári perrendtartásról ismertető előadásokat tart Zilahon. a kir. törvényszék épületében, minden szombaton délután 3—5 óráig. A sorozatos előadások folyó hó 21-én már meg is kezdődtek. A törvényszék elnöke felhívja a bírakat és ügyvédeket, hogy akik a törvény valamely címének ismertetésére vállalkoznak, azt a kir. törvényszék elnökének jelentésük be.

— **A református egyház bálján felülfizetők névsorából kimaradt Frank Mihály felülfizetése, melyet köszönettel ezuttal nyugtáz az Egyháztanács.**

— **Halálozások.** Székelykocsárdi Kónya Miklós a zilahi Tigris szálloda tulajdonosa, várm. bizottsági tag, kinek szállodája évtizedeken keresztül kedves gyülekező helye volt a vármegye ellenzéki főfainak, hosszas szenvedés után f. hó 22-ikén 61 éves korában elhalt. Tasnádon Veress Károly, kinek Szilágysomlyón virágzó fűszerüzlete volt, s nevét a koalíciós választások idején mint kortesót sokan emlegették, szívszédülésben váratlanul elhunyt.

— **Az ujoncozás elhalasztása.** A vármegye a katonai parancsnokságokkal együtt már elkészítették az idej ujoncozás részletes tervezetét, megállapítván a sorozás utitervét és járásokonként a sorozási napokat. Azonban odaát Ausztriában — nem lévén együtt a parlament — nincs ujoncotörvény s így nálunk se lehet a szokásos időben ujoncozni. A honvédelmi miniszter nem is hagyta jóvá a vármegye részéről hozzá felterjesztett sorozási tervezeteket s közölte a vármegyei törvényhatóságokkal, hogy miután a sorozás időpontja még nem állapítható meg, ez elkészített sorozási tervezetek hatályát egyelőre felfüggeszti.

— **Egy csendőr öngyilkossága.** Kémer községben február 19-én három puskadurranás zavarta meg a falusi est csendességét. A csendőrlaktanya kertjében este 10 órakor Kákai László próbacsendőr szolgálati fegyverével meglötte magát. Nem jól célzott: a három golyó egyike sem okozott rögtöni halált; éjjeli egy óra volt, mikorra kiszenvedett. Nem lehet tudni, mi adta kezébe a fegyvert. A katonai öngyilkosságok kilencven százalékának indító okáról, a „gyöngyölet“ sanyarúságáról, a rossz bánásmódról itt szó nem lehet, mert az öngyilkos csendőrlegény csak pár nappal előbb, mint próbacsendőr lépett szolgálatba s ha nem tetszett neki a csendőrelét, bármikor jogában állott letenni a kakastollas oszákót.

— **Milyen lesz a nyár?** A keletázsiai legutóbbi földrengések és tűzhányó-kitörések élénken foglalkoztatják a természettudósokat s ezek már most igyekeznek megállapítani azokat a következményeket, amelyeket az elemek kitörése az időjárásra hoz. Így azt jósolták, hogy miután a tűzhányók roppant portömegeket vetnek föl, amelyek évekig is fenn usznak a magasabb levegőrétegekben, ezek pedig sok napugarat fognak fel, — az idej nyár tehát hideg és esős lesz. Nem valami kellemes jóslat ez a gazdáknak, akik utóbb is sok kárt szenvedtek az esős nyarak miatt.

— **Tiltott szerencsejáték.** A belügyminisztérium körrendelet útján felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a rendőr-

hatóságokat utasítsák, hogy a tiroli, vagy tivoli néven ismert „szeges kugli“ játék gyakorlására további engedélyeket ne adjanak, a már kiadottakat pedig haladéktalanul vonják vissza. A rendelet szerint ugyanis ezen játék sérti a lot-tóvédéki törvényeket.

— **Délmagyarországi Szőlőoltványtelepítő Vállalat. Nagyósz (Torontálmegye)** beküldött hozzánk egy szerény kis árlapot, amelyben rendkívüli előnyös árban, minden reklámhősködés nélkül, 160 K. és 180 K.-ért ajánlják a legszigorubb szokványminőségű **bor és csemegefajta szőlőoltvényaikat.** 3—13

Érdeklődőknek őszintén ajánljuk, forduljanak a fenti céghez árjegyzékért.

— **A műtrágyákkal való visszaélések meggátlása.** Illetékes helyről felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy újabb időben, kiváltkép külföldi cégek ügynökei értéktelen anyagokat többnyire összeőrölt, de fel nem dolgozott kőport mindenféle név alatt — mint pl. a mostanában különösen hangzatos agrikulturnozófát elnevezéssel — kínálnak a gazdáknak. Sokszor jó szuperfoszfátot adnak el, de sokkal kevesebb foszfortartalommal, mint a minővel azt kínálták. Mindezen visszaélések ellen hatásos oltalmat nyújt a mezőgazdasági termények hamisítását tiltó 1895. XLVI. t. c. A törvény rendelkezéseinek azonban csak úgy lehet érvényt szerezni, ha a vásárló már a rendelésnél kiköti, hogy milyen minőségű árut kíván és amint az áru megérkezik, annak megvizsgálásával meggyőződik arról, hogy a szállított áru megfelel teljesen a kínált áru minőségének. Nem elegendő, ha a megrendelésnél a gazda egyszerűen csak szuperfoszfátot rendel, hanem meg kell mondania azt is, hogy hány százalék vízben oldható foszfosavat kell tartalmaznia a szuperfoszfátnak. Ha a gazda például 18%-os vízben oldható foszfosav tartalmu szuperfoszfátot rendelt, a szállító cég köteles ezt a tartalmat a zsákon le nem törölhető módon jelezni. P. h. 18% jelzéssel. Mikor a szállítmány megérkezett, mintát kell abból venni és a legközelebbi vizsgáló állomásnak megküldeni. A mintát kétféleképp lehet venni t. i. hivatalos uton, vagy magánuton.

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

MINTHOGY MAUTHNER NEVE ALATT MÁSPÉLE MEGTARTOTTÁRÁSRA.

Magyar termékek! Szolyvai és Polenai

égyéves természetes savanyúvíz-források.
Különleges szer gyomorba és köszvény ellen.
Orvosi szaktekintélyektől legmelegebben ajánlva köszvény, hólyag s vizeleti szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros huyár, a torok s tüdőszervek bajainál, epekó és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitünő ízű, igen üdítő ásványvíz bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Csira és vasmentes.

LUHI Erzsébet-forrás. Tiszta égvényes ásványvíz.

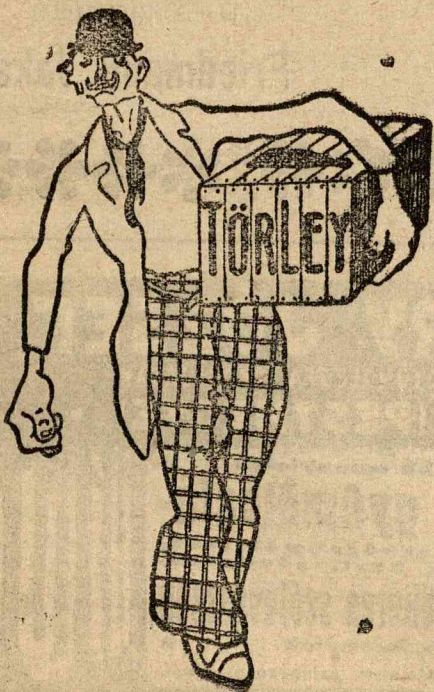
Kitünő ízű, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélyektől legjobban ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, rekedtség s a vizeleti szervek bajainak esetében. Kapható minden fűszerkereskenés, kávéház és vendéglőben.

Megrendelhető: **Schönborn-Buchheim gróf** uradalmának ásványvíz-bérlőségénél
SZOLYVA. (Bereg megye.) 8—52

Hivatalos uton a főszolgabíró, vagy rendőrkapitány, avagy a vegyészgáz állomás által kell a mintát vétetni. Magánuton maga, a vevő, vagy megbízottja is vehet mintát, csak két, abban az ügyben nem érdekelt tanu kell hozzá. Legjobb, ha az előljárást két tagját veszi magával tanuknak a gazda. Akár hatósági hivatalos uton, akár magánuton történik a mintavétel, a szállítmányt a minta vételéig érintetlenül kell hagyni, a magánmintavételt azonban a megérkezéstől számított három nap alatt teljesíteni kell. A mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni s erre feljegyzendő minden jel, vagy felírás, a mi a zsákokon volt. Mintát ép zsákból kell venni, még pedig a zsák aljából, közepéből és tetejéből. Ha a szállítmány 5 zsáknál kevesebb, minden zsákból, ha több, az ötödiken felül csak minden ötödik zsákból kell venni. Ha tehát 5, vagy 7 zsák volt, 5 zsákból, ha 10 zsák volt 5 zsákból vegyünk és így hat zsákból vegyünk mintát. A zsákokból kivett műtrágya jól összekeverve két, legalább 250 kgr. súlyu, részben külön száraz üveg, vagy agyagedénybe teendő és az légmentesen zárandó s a tanuk pecsétjével ellátandó. Ezután az egyik mintát megtartván, a másodikat a jegyzőkönyvvel együtt a vegyészgáz állomáshoz küldjük. Ekként az esetleges visszaéléseknek gátat vetünk s magunkat a károsodástól megóvjuk.

— **Csibeköltető-telep.** A szalontaiak régi kívánságát valósította meg a földmívelésügyi kormány, amidőn a nagyváradi miniszteri kirendeltség útján Nagyszalontán az amerikai és németországi nagy költető-telepekhez hasonló, de egyelőre csak kísérleti költető-telepet állított fel. A telepet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete szerelte fel költető gépekkel, melyekkel a tél folyamán több ezer csirkét költettek ki. A kikelt csirkéket a szalontai és vidéki tenyésztők két napon korukban, amidőn kellő vigyázat mellett szállíthatók is, 15 fillérért vásárolhatják. A kikéltetéseket, illetve eladások napjáról a telep vezetősége esetenként jó előre értesíti a közönséget, mely a telepen a költető gépek kezelését is megtanulhatja. Szalonta városnak és környékének lakói a baromfitenyésztéssel évenként milliókat keresnek. Különösen a korai csirke igen keresett cikk. Ennek mielőbb való piacra hozatala érdekében van hivatva a tenyésztőkön segíteni a szalontai csibenevelő-telep.

— **Melyik korban a legerősebb az emlékezőtehetség?** Már régi idők óta az általános vélemény, hogy az emlékező tehetség a gyermekkorban van legerősebben kifejlődve és a növekvő korról azután egyre csökken. Más szavakkal: az ember gyermekkorában tanul meg és tart meg eszébe legkönnyebben új dolgokat, míg a növekvő korról ez mindinkább nehezebbé lesz. Groos német tanár egy nemrég megjelent könyvben foglalkozik ezzel a kérdéssel és megállapítja, hogy az általános vélemény nagyjában megfelel a tényeknek, de némileg módosításra szorul. Ebbinghaus szerint több ember tanulási képességét úgy lehet kísérletileg összehasonlítani, hogy megállapítják, hány ismétlés szükséges mindegyik egyénél

egy sereg értelem nélkül egymás mellé sorolt szótág megtanulására. Hat ilyen szótágat már rendszeresen egyszeri olvasás, vagy hallás után jegyzünk meg. Tíz ilyen szótág megtanulására 3—7 ismétlés, 12 szótagnál 14—16 ismétlés, 16 szótagnál pedig már 30 ismétlés szükséges átlag. Ilyen kísérleteknél azonban óvatosságnak is kell lenni, mert a gyermekek érdeklődés nélkül magolják be az experimintum anyagát és ennek következtében sok esetben jóval több ismételtetésre van szükségük, mint a felnőtteknek, akikben az experimintum érdeklődést kelt és előmozdítja a kísérlet sikerét. Az olyan költeményt például, amely tetszik, hihetetlenül gyorsan tanulja meg a gyermek. A tanult dolgoknak észben tartása, vagyis a tulajdonképpeni emlékezet úgy vizsgálható meg, hogy az előbbi kísérletet bizonyos idő elmúltával megismételjük, amikor is már kevesebb, vagy semmi ismétlésre sem lesz szükség a szöveg elmondása céljából. Weszely, a kiváló magyar pedagógus szintén végzett erre vonatkozólag kísérleteket és megállapította, hogy emlékezet tekintetében legjobban állnak a 10—11 éves fiúk, mert ezek legkönnyebben és leghuzamosabban tartják észben a megtanult dolgokat. Míg a tanulás a későbbi korban sok esetben könnyebb, az emlékezetben tartás azonban a növekvő korról egyre nehezebb.

— **A „Darwin.”** Dr. Fülöp Zsigmond természettudományi folyóiratának február 15-iki száma különösen érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Az első cikkben König marburgi sebész-tanár cseveg „Félelem a sebészi műtétről” címen. A szerkesztő ismerteti Turner angol csillagásznak az egész tudományos világban nagy feltűnést keltett új elméletét a napfoltok keletkezéséről. Dr. Havas Adolf egy tanár klinikájának egy új hajbeültetés imódszerét. Kreuzer Géza a lángnélküli új tüzelésmódot ismerteti. Cserny Dezső „A láthatóság határa és az anyag szerkezete” címen az ultramikroszkóppal végzett legújabb kísérleteket foglalja össze. Érdekesek és változatosak a többi cikkek is. — A bőségesen illusztrált folyóirat előfizetési ára a Darwin-Könyvtár 4 kötetével együtt fél évre 5 korona. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

— **A „Vasárnapi Ujság”** február 22-iki száma osupa olyan képet közöl, mely tárgyánál, vagy szépségénél fogva szenzáció: Wied herceg albán fejedelem bécsi látogatása s az albán osendőrség, gróf Vay Péter harmadik földkörüli útjának képei Jáva szigetről, Gineverné Györy Ilona által küldött képek a londoni Shakspeare-bátról. Külön érdekesség az idei farsang báli szépségeinek koszoruja. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula és Langerlőf Zelma regényei, Oláh Gábor és Mezey Sándor verse, Szőlősi Zsigmond novellája, Schöpflin Aladár színházi cikke. Egyébközlemények: képek a vasutagatortátrai kirándulásáról s arendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkj. stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 K. a „Világkrónika”-val együtt hat K. Megrendelhető: a „Vasárnapi Ujság” kiadó hivatalában. (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyarnép számára, félévre 2 K. 40 f.

152—1914. végreh. sz.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosmlyói kir. járásbírósnak 1914. V. 2. sz. végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágyosmlyói ügyvéd által képviselt Krasznamegyei takarékpénztár javára 1500 korona — fillér s jár. erejéig 1913. évi december hó 31-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1349 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, disznók, házi butorok, iga szeker, dorongfa, hordók és bor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosmlyói kir. járásbírósnak 1914-ik évi V. 2/1. számú végzése folytán 1500 kor. — fillér tőkekövetelés, és ennek 1913. évi január hó 22. napjától 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 145 K 16 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés Szilágyosmlyó, alperes lakásán leendő megtartására 1914. évi március hó 14-ik napjának délutáni 1/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágyosmlyón, 1914. évi február hó 20-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Ne dobja ki

pénzt. Mielőtt fehérneműt vásárolna, küldjön be nekem 2 K 40 fillért (bélyegeken is) és azonnal küldök az alanti saját készítményű fehérneműk bármelyikéből egy mintadarabot bérmentve és meg fog győződni róla, hogy 50%-kal olcsóbb, mint bárhol.

Meg nem felelőért a pénzt azonnal visszaküldöm.

1—15

10 koronán felüli rendelést bérmentve küldök.

Női ing finom siffon kézihimz, v. sváji csipkedisszel 2.40
Női nadrág kitűnő siff. széles himz. fodor v. ajourral 2.40
Női reform nadrág bősabásu himz. fodorr. f. siffon 2.40
Cloth reform nadrág csukott, szép huzott fodorral 2.40
Női hálókabát kitűnő siffonból gallérral v. kivágott 2.40
Alsósoknya siff v. cloth himz. v. guvrirozott fodor. 2.40
Uri ing finom siffonból, vagy francia zefirből, puha 2.40
Uri hálóing galléros v. orosz szab. bortíval díszítve 2.40
Uri alsónadrág 3 gombbal finom damosk, díszítve 2.40

Képes árjegyz. az összes cikkekről ingyen és bérmentve

Pósa Lajos fehérnemű vállalata
Budapest, VII., Dob-utca 9.

ELADO BOR.

80 hektoliter 1912. évi,
— továbbá 70 hektoliter
1913. évi új bor és 20 hektoliter
több évről való aszu
bor eladó

Bölöni Sándornál,
Szilágyosmlyón.

Kiadó lakás.

Szilágysomlyón, Pethe-Ferencz-utca 17. számú ház, mely áll 3 szoba, konyha és kamarából, az udvaron jó ivóvizű kuttal, **Szent-György naptól bérbe kiadó.**

Értekezhetni Kovásznay János timár iparossal a vágóhid melletti lakásán.

Kiadó.

Üzlethelyiségünk átköltözökös miatt 1—2 üzlet részére kiadó.

Stern Testvérek.

3—3

Hirdetmény.

A berettyószéplaki ref. egyház iskolát épít. Zártajánlatú árlejtés március 8. Feltételek a helyszínen bárki által megtekinthetők.

Egyháztanács.

38—1914. tkvsz.

Visszárverési kérelme a Silvánia takarékpénztárnak Lupó Demeter elleni végrehajtási ügyében.

Árverési hirdetmény.

Krasznamegyei takarékpénztár egyesület végrehajthatónak és oszlakoztatott társainak Lupó Demeter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a 2518-1910. tkvsz. árverési hirdetmény folytán megtartott árverési vevő dr. Barna Vilmos ügyvéd szilágysomlyói lakos kötelezettségének eleget nem tévén, az 1881. 60. t.-c. 185 §-a alapján az újabb bírói árverés 160 korona tőke, ennek 1908. március 15-től járó 6% kamatai, 6 korona 30 fillér óvási, 1/3-ad % váltódíj, 67 korona perbeli és végrehajtáskérsi, 28 korona árveréskérsi, 28 korona visszárveréskérsi s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik s a visszárverés megtartására határnapul 1914. március hó 5. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Detreheim községhezánál, amikor is elárvereztetnek szükség esetén a kikiáltási áron alul is az alábbi árverési feltételek mellett a végrehajtást szenvedő Lupó Demeternek a detreheimi 223. sztjkvben 883. hrsz. ingatlanra 284 korona, az ugyanannak nevében álló a detreheimi 364. sztjkvben 179. hrsz. ingatlan 480 korona, — detreheimi 121. sztjkvben a 677. sztjkvben átvitt Bolzsán Mariska nevében álló 882. hrsz. ingatlan 516 korona kikiáltási ár mellett.

A fenti árverési határnapon a fent elsorolt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban el nem adhatók.

2) Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi november 6-án 3333. szám a. kelt I. M. K. 8. §-ában megjelölt értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Szilágysomlyó, 1914. évi január 3-án. Kormos sk. kir. járásbíró. A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság.

Kiadmány hitelűl:

Schlecht Lajos,
tkvvezető.

1438—1914. kig. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az alábbi városi ingatlanok az ezennel kitűzött árverés jóváhagyásától 1916. évi december hó 31-éig terjedő 3 bérleti évről számított időre nyilvános szóbeli árverésen 1914. évi március hó 9-én d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében bérbe adatnak.

A bérbeadandó ingatlanok:

1) **Alsóvadvadkertnek** eddig bérbeadatlans része (a gépműhelytől és a fapiactól a Krasznáig) évi bérösszeg 100 korona.

2) **Miklóssy Mihály által birt** 355. hrsz. kert; évi bérösszeg 10 korona.

3) **Szegényház alatti kert** 357. hrsz. ingatlan; évi bérösszeg 10 korona.

4) **Ujváros előtti rét** utárokától a Krasznáig): évi bérösszeg 20 korona.

Kikiáltási ár: a bérösszeg. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Az árverési feltételek a hivatalos órák atatt hivatalomban megtekinthetők.

Szilágysomlyó, 1914. február hó 20.

Donogány János sk.,
polgármester.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. — 80.

Horgony-Liniment. Capsiol compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hulléseknél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvege: kor. — 80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérszegénységnek és sápkórúknál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerelhető
Dr. Biechler „Az arany országhoz” című, gyógyszerárúháznál, Prága I. Elisabethstr. 5.

Faeladási hirdetmény.

A nagyderzsida volt urbéresek 4407—1913. sz. F. M. engedély alapján eladják 1914. évi március hó 9-én Nagyderzsida községhezánál d. e. 11 órakor kezdődő nyilvános szó- és zárt írásbeli árverésen a tulajdonukat képező, Nagyderzsida község határában fekvő erdejükben kihasználásra engedélyezett, összesen mintegy 150 kat. hold területén található s a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokság

által mintegy 373³ tölgyműfára, 4373 ürm³ cserhasáb tűzifára, 4167 ürm³ cserdorong tűzifára és 1797 szekér ág és galyfára becsült összes faanyagot.

Kikiáltási ár 35,017 K.

Bánatpénz 3502 K.

Zárt írásbeli ajánlatok csakis a szóbeli árverés megkezdése előtt fogadtatnak el. Utó, becsáron aluli, vagy kellően fel nem szerelt zárt írásbeli ajánlatok el nem fogadtatnak.

Részletes árverési és szerződési feltételek a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokságánál és Nagyderzsida községhezánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő a községtől 0.5 km.-re és a község a legközelebbi derzsida vasutállomástól 2 km.-re fekszik.

Zaha György,
urb. elnök.

Leszállított sörárak!!

Értesitem a nagyérdemű sörfogyasztó közönséget, hogy sikerült a világhírű Első Pilseni cs. és kir. udvari Serfözde Részvénytársaságtól egész Szilágysomlyó területére a vezérképviselőt és egyedárusítási jogot megszerezni, oly előnyös feltételek mellett, hogy úgy a valódi pilseni, mint az elsőrendű kőbányai sörárakat jóval lejjebb szállíthattam.

Márciustól kezdve

a Krasznamegyei takarékpénztár épületében levő söracsarnokban, valamint Központi kávéházamban a következő leszállított árak mellett lesznek kimérve:

I. rendű kőbányai világos, jégbehűtött sör egy nagy üveg 28 fillér.

I. rendű barna Barát malátasör, mely kitűnő gyógysör, egy nagy üveg 36 fillér.

Valódi pilseni sör nagy üveg 40 fillér.

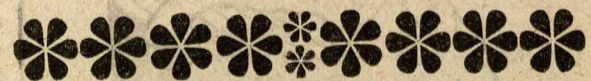
Központi kávéházamban a kőbányai világos sör üvegenként 4 fillérrel drágább.

Az üvegek modern bádogdugóval vannak ellátva. 1—3

A midőn lelkiismeretes és pontos kiszolgálásról a n. é. közönséget biztosítom, becses pártfogásukért esedezem.

Tisztelettel:

Friedmann Jakob.

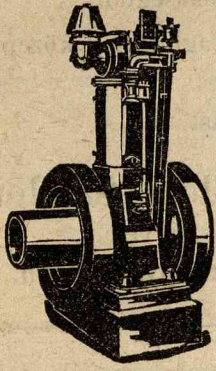

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZOLOTELEPEN és GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

„Nagyobb mennyiségű”
nemes gyümölcsfa-
csemetsze, bogróggyümölcsök, vadonok, kertü edények,
síma és gyökerez szőlővesszők
„stb. Kaphatók.”
Tasak kimerítő árjegyzékhez kérsz.

Szegő Ferenc és Tsa

gépkereskedelmi vállalata
BUDAPEST,
V, Szabadságtér 17. (Tőzsdepalota.)

A Tobler & Co. berlini motorgyár "Teco" motorjának magyarországi

vezérképviselője

Elsőrendű, négyütemű szelepnélküli benzínmotor. Legújabb rendszerű szivógáz-motortelepek és Diesel-motorok

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek. Kérjen árjegyzéket. 2—25

Ha kacag a gyermek, vidám a ház!

Az első és egyetlen magyar gyermek-élelapp a

Kakas Marci,

havonként kétszer megjelenő teljesen ingyenes melléklete Magyarország legszébb, legelterjedtebb, irodalmi és művészi tartalommal leggazdagabb élelappjának, a

KAKAS MÁRTON-nak

A Kakas Márton alapítója SIPULUSZ Felelős szerkesztője SZŐLLŐSI ZSIGMOND. Munkatársai a legkitünőbb magyar humoristák és karrikatura-rajzolók.

A KAKAS MARTON a KAKAS MARCIVAL együtt: egész évre 12 korona, fél évre 6 kor., negyedévre 3 korona.

Az előfizetést bármikor lehet kezdeni.

A KAKAS MÁRTON kiadóhivatala:
Budapest, VIII. kerület, József-körút 5. sz.

133—1914. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közbirre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1906. évi V. 131. 132/51. számú végzése következtében dr. Deleu Viktor szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Silvánia takarékpénztár r.-t. cég javára 5700 korona — fillér s jár. erejéig 1914. évi január hó 29-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: részvények nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíróság 1906. évi V. 131—132/51. számú végzése folytán 5700 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1905. évi november hó 17. napjától 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 257 korona 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés Szilágysomlyón, a Silvánia takarékpénztár r.-t. helyiségében leendő megtartására 1914. évi

március hó 14. napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat

mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyó, 1914. február hó 18-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség

Éljen!

és elnyájkásodás ellen elismert gyors és biztos hatásuk 11—14

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.

Próbadoboz 50 fill.

Egger mellpasztillája

csakhamar meggyógyított!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

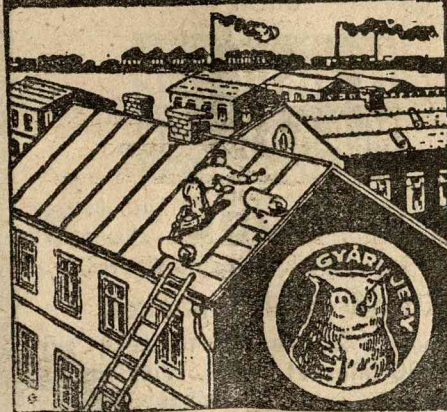
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Gyár és fősztéküldési hely: Egger A. Fia, cs. és kir. udv. szállító Bécs.

Kapható Szilágysomlyón: V. Balás Zsigmond és Szaplóczay Sándor gyógyszerész uraknál.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

RUGANYOS VIHAR-BIZTOS és IDÓTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Utánzattól óvakodjunk.

KOLLARIT-bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos viharbiztos és időtálló

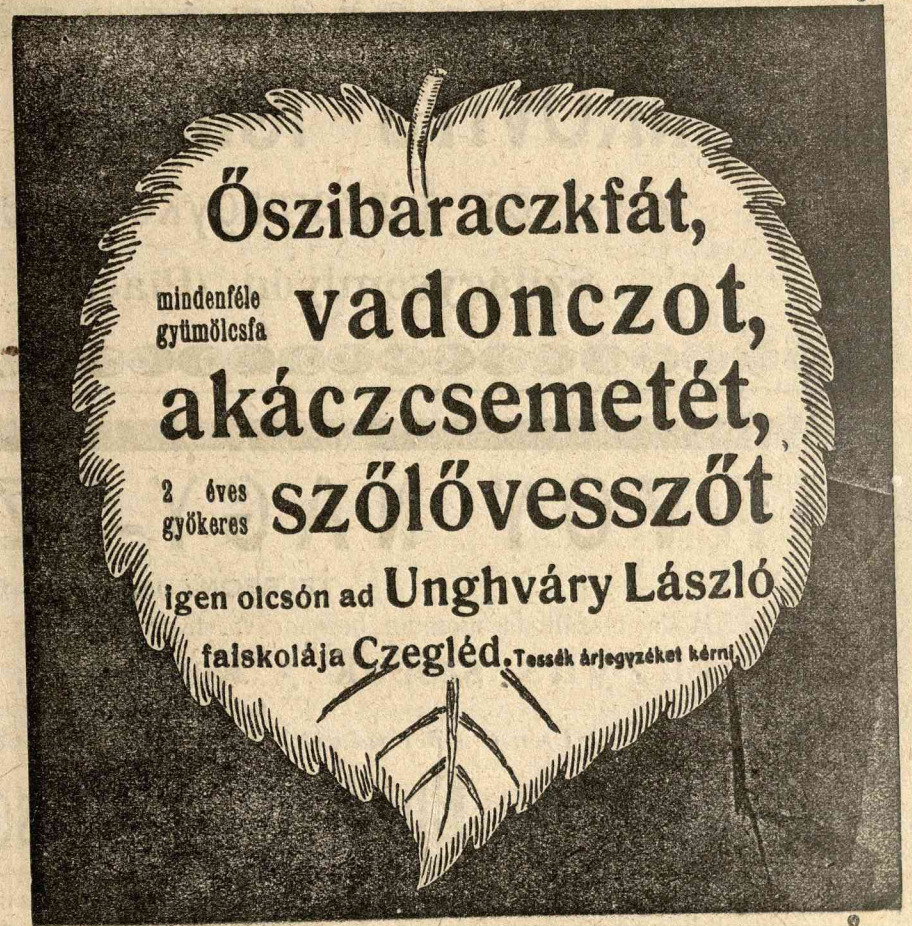
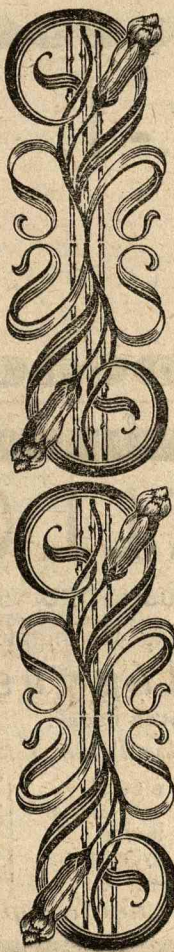
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

A jelenkor legjobb fedőtetőlemeze.

Végtelenül tartós!

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható: WEISZ ELEK és FIA fakereskedőknél. Szilágysomlyó. 2—39

Őszibarackfát,

mindenféle gyümölcsfa

vadonczot,

akáczcsemetét,

szőlővesszőt

2 éves gyökeres

Igen olcsón ad Unghváry László

faiskolája Czegléd. Tassék árjegyzéket kérni

Mielőtt szőlővesszőt
**SZŐLŐOLTVÁNYT,
BORT**
gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje legujabb képes árjegyzékünket, mely mindenkre nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Pontos cím: **Szücs Sándor Fia**
szőlőoltványtelep és bortermelő részv.-társ.
BIHARDIÓSZEG.

12-16

Máthé László

butorasztalos, kárpitos üzlete, butoraktára és első temetkezési intézete

Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butoraktárát asztalos műhelyét és kárpitos üzletét, melyet most rendezett be, ellátva szakképzett munkavezetővel, hol mindenféle asztalos és kárpitos munkák készen kaphatók és megrendelésre is a legrövidebb idő alatt a legfinomabb izléses kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak a közönség rendelkezésére. Temetések önálló elrendezését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes kivitelű **gyászkoocsit** hozattam, melyet minden általam rendezett temetéseknel ingyen, minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását mely tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory István-ut, saját házamban. 37-52

E L A D Ó
egy jó karban levő karikahajós Singer-varrógép jutányos áron. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Berlandieri ×
Ripária Teleki
és más alany
gyökeresfásoltványok
valamint sima és
gyökeresvesszők
legjobb beszerzési iorrasa

Teleki Zsigmond szőlőtelep-
kezelősége
VILLÁNY (Baranya m.) 8-10
Kérje nagy képes árjegyzékünket.

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás
ellen

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

Orvosoktól és magánosoktól **6050** hitelesített bizonyítvány kezeskedik a biztos sikerről.

Kitünő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy doboz 60 fillérért kapható Viski Balás Zsigmond gyógyszerárában Szilágysomlyón. 36-

Haszonbérbe kiadó

Szilágysomlyóvármegyében, lpp községben 496 magyar holdas birtok, mely áll 174 hold szántó és kaszálóból, 303 hold erdő és legelőből és 19 hold belsőségből.

Vasuti állomás a tagbirtok közepén, közvetlen a falu mellett.

További telvilágosítást ad

Bölöni Sándor
ügyvéd
Szilágysomlyón.

Jngyon
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVESZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRÉSMENTES, ÚJ PÁNCÉL
TAKARÉKPERSELYT BÁRKINEK
Trigon
PESTMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

Rézagy, félrez- és vasagy, mosdók, éjjeli szekrény, sodrony ágybetét, ofrik matrác, ruhafogas, gyermekkoocsi, gyermekszék, fatartó, széntartó, kályhaellenző és elötét és mindenféle **vas- és rézbutor** a legjutányosabb áron lesz kiárusítva 17-52

Garai Károly

vas- és rézbutor gyárából ARADON.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágysomlyón. (Piactér)

Értesíti a n. é. közönséget, hogy a téli idényre a legjobb minőségű porosz kőszénre előjegyzéseket a pontos szállítás végett elfogad. Az árakat a lehető legolcsóbban fogja számítani. 39-

SAVOY NAGY-SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII.
József-körut 16.

TELEFON: József 20-62 és József 20-53.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal.

Egyágyas szobák 3 koronától, kétágyas szobák 5 koronától

fűtés, világitással. A szobák feltétlen tiszták.

Ujonnan berendezett **Pensio-rendszerünk, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:**

Reggeli

kávés v. tea
v. csokoládé
tojás
vaj
sütemény

Ebéd

leves
előétel
sült körítve
tészta
fekete kávé

Vacsora

előétel
sült körítve
tészta
gyümölcs
sajt

Ezen napi ellátás 5 korona.

Szobák hosszabb tartózkodásnál meg-
egyezés szerint.

8-10

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világitással.